

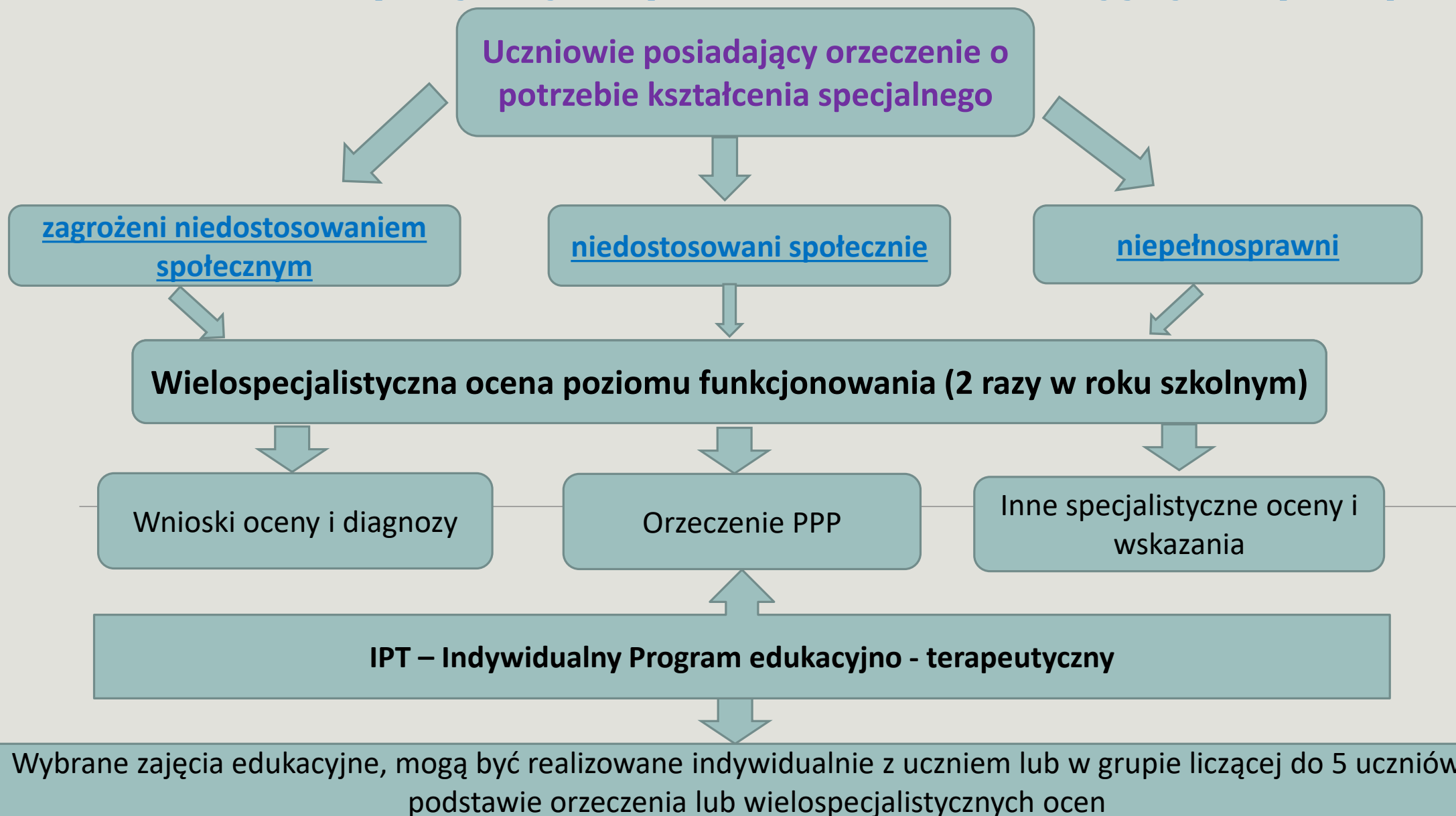
Uczeń ze specjalnymi potrzebami
edukacyjnymi
w systemie edukacji
w świetle nowych przepisów prawa
oświatowego

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

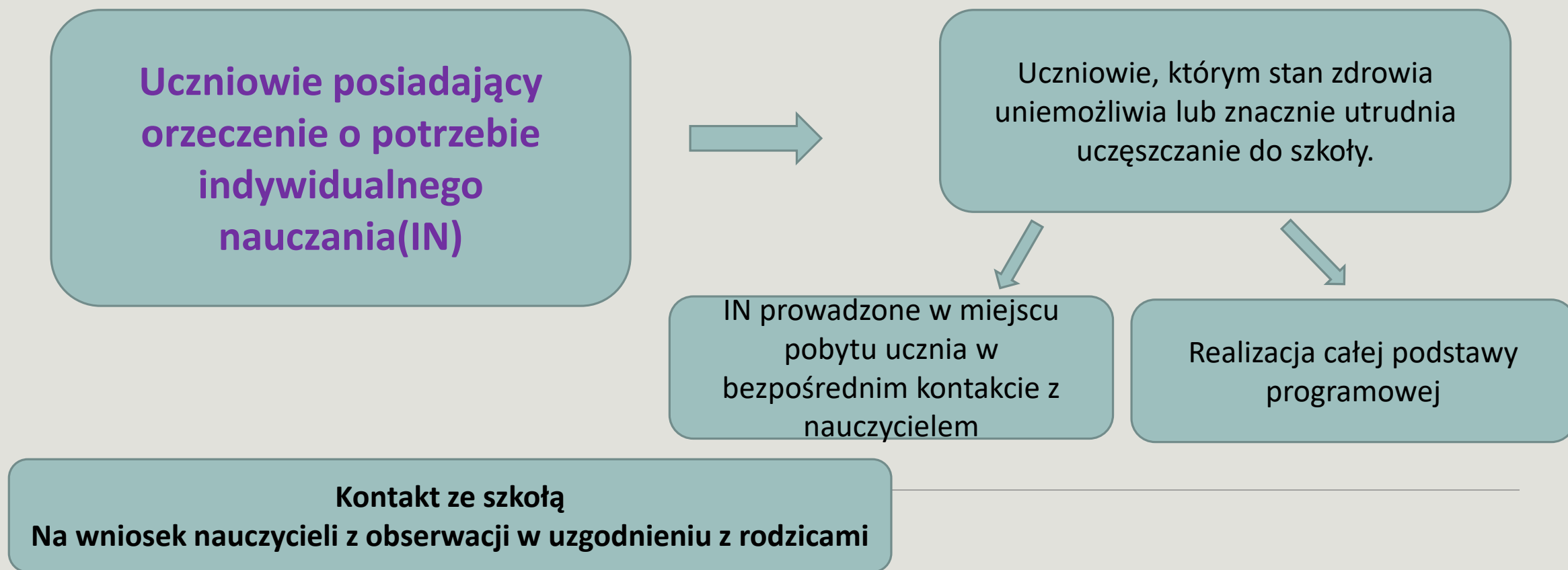
W Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591) wyróżniono następujące grupy uczniów ze SPE:

- 1) z niepełnosprawnością;
- 2) niedostosowanych społecznie;
- 3) zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 4) z zaburzeniami zachowania i emocji;
- 5) szczególnie uzdolnionych;
- 6) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
- 7) z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych;
- 8) przewlekle chorych;
- 9) w sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) dotkniętych niepowodzeniami edukacyjnymi;
- 11) zaniedbanych środowiskowo;
- 12) z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

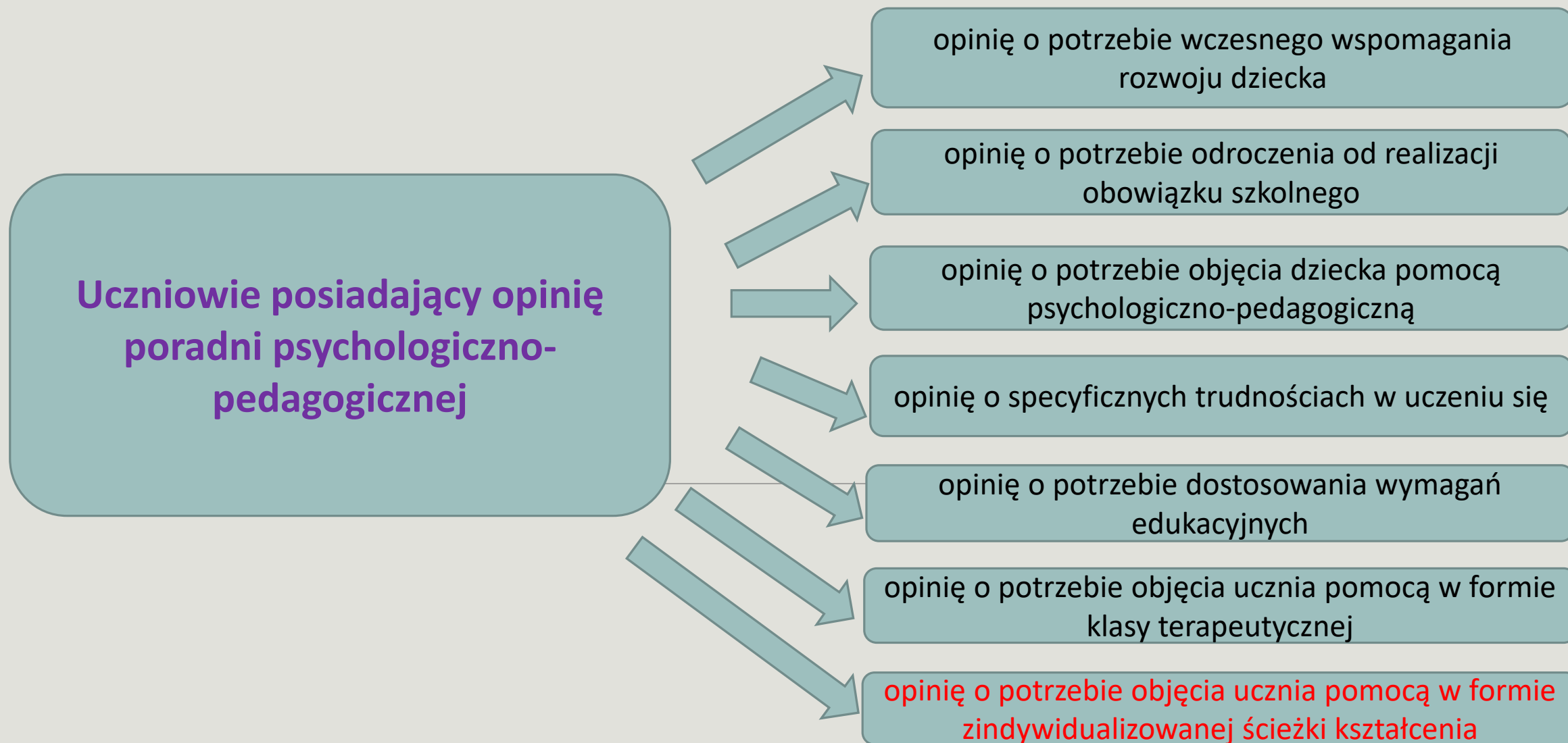

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

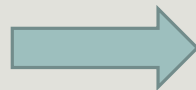
Uczniowie objęci IN uczestniczą w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, uroczystościach i imprezach szkolnych, wybranych zajęciach edukacyjnych, zajęciach rewalidacyjnych, zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego lub w formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej poza **tygodniowym wymiarem godzinowym zajęć**.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

**Uczniowie, którzy nie posiadają
orzeczenia lub opinii, a
potrzebują pomocy(na
podstawie rozpoznania
dokonanego w szkole)**

Np. rozpoznanie u ucznia:
szczególnych uzdolnień, zainteresowań,
dysharmonii rozwojowych, trudności w
uczeniu się, zaburzeń zachowania , emocji,
zaburzeń sprawności językowych, ryzyka
wystąpienia specyficznych trudności w
uczeniu się, bądź trudności wynikających z
choroby przewlekłej, sytuacji kryzysowych
lub traumatycznych, niepowodzeń
edukacyjnych, zaniedbań środowiskowych,
adaptacji w nowym środowisku

Na czym polega pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana przez przedszkola, szkoły i placówki?

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na:

- rozpoznawaniu oraz zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia;
- rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia warunkujących funkcjonowanie;
- rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce;

Obserwacja pedagogiczna – z wykorzystaniem arkuszy obserwacyjnych

Powinna przede wszystkim uwzględniać:

w zakresie rozwoju społeczno-emocjonalnego:

- stopień samodzielności organizacyjnej, zadaniowej, w zakresie samoobsługi,
- funkcjonowanie w grupie, w tym nawiązywanie kontaktów i relacji z rówieśnikami oraz osobami dorosłymi również współdziałanie w zespole,
- stopień rozpoznawania emocji i ich kontroli w sytuacji problemowej lub nowej.

w zakresie rozwoju fizycznego:

- poziom ogólnej sprawności ruchowej (duża motoryka),
- poziom sprawności manualnej (mała motoryka),
- funkcjonowanie zmysłów.

w zakresie rozwoju intelektualnego:

- poziom rozwoju procesów poznawczych: myślenia, uwagi, pamięci, spostrzegania,
- poziom rozwoju funkcji psychomotorycznych tj.: percepcji wzrokowej, słuchowej, koordynacji wzrokowo-słuchowo,
- kompetencje komunikacyjne, w tym: poprawność artykulacyjną, fleksyjną, gramatyczną i składniową podczas wypowiedzi,
- poziom rozumowania matematycznego.

w zakresie wiedzy ogólnej:

- zasób informacji o zjawiskach przyrodniczych i społecznych,
- zainteresowania czytaniem, liczeniem.

Kto i w jakiej formie udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom:

- nauczyciele,
 - wychowawcy grup wychowawczych,
 - specjaliści realizujący w przedszkolu, szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
-

Kto i w jakiej formie udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Nauczyciele oraz wychowawcy grup wychowawczych udzielają pomocy:

- samodzielnie, w trakcie bieżącej pracy z uczniem/wychowankiem.
 - *przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców i specjalistów*
-

Kto i w jakiej formie udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Nauczyciele oraz wychowawcy grup wychowawczych udzielają pomocy:

samodzielnie, w trakcie bieżącej pracy z uczniem/wychowankiem

Dziennik internetowy – zakładka wykazy

- pochwały, aktywności.....
- bieżąca pomoc psychologiczno-pedagogiczna (indywidualny kontakt nauczycieli z rodzicami)
- specjalne dostosowania - informacje dla nauczycieli
 - ☐ opinia ppp
 - ☐ uczeń objęty pomocą pp (dodatkowe formy pomocy, bieżąca praca z uczniem, zintegrowane działania nauczycieli)

klasa p4a - dostosowania specjalne

Piotr Dudziuk

Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej

Trudności edukacyjne - wolne tempo pracy, trudności w pisaniu

Badania kontrolne - oczekiwanie na wyniki

Uczeń objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną

1. Dodatkowe formy pomocy
zajęcia korekcyjno - kompensacyjne - 1 godzina , rok szkolny 2017/18
2. Bieżąca praca z uczniem
indywidualizacja wymagań
3. Zintegrowane działania nauczycieli
 - a. trudności edukacyjne
przekazanie najważniejszych informacji o trudnościach i pracy z uczniem nauczycielom przedmiotów - pedagog szkolny - wrzesień 2017 r.
przydzielenie dodatkowych form pomocy - pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów - wrzesień/październik 2017 r.

Kto i w jakiej formie udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Nauczyciele oraz wychowawcy grup wychowawczych udzielają pomocy:

Pomoc może być udzielana w formie:

- **zajęć rozwijających uzdolnienia** dla uczniów szczególnie uzdolnionych – w grupach liczących do 8 uczestników;
- **zajęć rozwijających umiejętność uczenia się**, w celu podnoszenia efektywności uczenia się uczniów;
- **zajęć dydaktyczno-wyrównawczych** dla uczniów mających trudności w nauce, w tym w spełnieniu wymagań edukacyjnych – w grupie liczącej do 8 uczestników;
- ***indywidualizowanej ścieżki kształcenia***, dla uczniów, którzy wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania ze względu na trudności w funkcjonowaniu, oraz brak możliwości realizowania wszystkich zajęć wspólnie z oddziałem;
- porad i konsultacji;
- warsztatów i szkoleń;
- klas terapeutycznych, dla uczniów wymagających dostosowania organizacji i procesu nauczania oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej z uwagi na trudności w funkcjonowaniu w szkole czy oddziale, wynikające z zaburzeń rozwojowych lub stanu zdrowia na podstawie opinii poradni o potrzebie objęcia pomocą w formie uczęszczania do klasy terapeutycznej, liczącej do 15 uczniów

Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się

Prowadzący zajęcia

Np.

- nauczyciele przedmiotu,
- wychowawcy,
- psycholog,
- pedagog,
- terapeuta,

Adresaci

- Uczniowie wykazujący niewystarczający poziom kompetencji w zakresie uczenia się, w tym braki, trudności w zakresie np. planowania/organizacji pracy, doboru metod i technik uczenia się,
- Uczniowie osiągający wyniki w nauce nieadekwatne do swoich możliwości i wkładanego wysiłku, stwierdzone przez nauczyciela na podstawie obserwacji pedagogicznej podczas bieżącej pracy, mimo wdrożenia podczas codziennej edukacji dostosowań uwzględniających indywidualne potrzeby rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne ucznia.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.

Przykładowe komponenty uczenia się

- świadomość swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań, dążeń, preferowanych sposobów uczenia się,
- motywacja wewnętrzna;
- samodzielność w planowaniu, organizowaniu, podejmowaniu działań zmierzających do zwiększenia skuteczności własnego uczenia się;
- gospodarowanie czasem;
- odpowiedzialność za własny rozwój;
- gotowość do badania, odkrywania nowej wiedzy i jej praktycznego zastosowania w różnych kontekstach;

Zindywidualizowana ścieżka kształcenia

Adresaci

Uczniowie, którzy nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z grupą lub klasą, z powodu trudności w funkcjonowaniu wynikających z np.:

- czasowej lub przewlekłej choroby,
 - zaburzeń w zachowaniu, uniemożliwiających realizację zadań w dużym zespole,
 - zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym,
-
- innych przyczyn, gdy podjęte wcześniej formy wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej okazały się niewystarczające ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz predyspozycje psychofizyczne ucznia np. jego wolne tempo uczenia się.

Zindywidualizowana ścieżka kształcenia

Procedury dotyczące uzyskania opinii psychologiczno-pedagogicznej - wniosek rodziców wraz z dokumentacją

Dokumentacja

Trudności w funkcjonowaniu ucznia w szkole

W zależności od problemu ucznia warto uwzględnić przejawiane trudności występujące w sferach:

- fizycznej (sprawność motoryczna i funkcjonowanie zmysłów),
- intelektualnej (procesy poznawcze, komunikacja, osiągnięcia edukacyjne),
- społeczno-emocjonalnej (samodzielność, relacje, postawy kontrola emocjonalna, motywacja, współpraca w grupie, stosunek do podejmowanych zadań) itp.

Problemy zdrowotne: wpływ przebiegu choroby na funkcjonowanie w szkole oraz ograniczenia w zakresie możliwości udziału w zajęciach edukacyjnych, wspólnie klasą

- poziom aktywności i sprawności fizycznej, odporność psychofizyczną (np. męczliwość, labilność nastroju, drażliwość, apatia, lęk przed odrzuceniem itd.),
- relacje z rówieśnikami (izolacja, narzucanie się, sposoby komunikowania się), akceptację choroby lub jej brak, motywację i możliwości uczenia się itp.
- ograniczenia dotyczące, np.: sytuacji zwiększających ryzyko nasilenia choroby, czasu i rodzaju podejmowanej aktywności, wydolności fizycznej, korzystania z urządzeń, w tym multimedialnych i ograniczeń wynikających z następstw przyjmowania leków

opinię nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, o funkcjonowaniu w szkole

Wskazane jest odniesienie się do np.: okresu i rodzaju udzielanych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zakresu dostosowań oraz efektów, jakie przyniosły podjęte działania.

Kto i w jakiej formie udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Specjaliści

zatrudnieni w przedszkolu, w szkole i w placówce m.in.: psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, doradca zawodowy czy inny terapeuta prowadzący zajęcia o charakterze terapeutycznym udzielają uczniom pomocy w trakcie:

- bieżącej pracy z uczniami,
 - w formie zajęć specjalistycznych:
 - »» korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się – w grupie liczącej do 5 uczestników;
 - »» logopedycznych dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych – w grupie liczącej do 4 uczestników;
 - »» **rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne** dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym – w grupie liczącej do 10 uczestników;
-
- »» innych zajęć, o charakterze terapeutycznym dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy z funkcjonowaniem oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola, szkoły lub placówki – w grupie liczącej do 10 uczestników;
 - »» zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu dla uczniów wymagających zajęć uzupełniających, w zakresie doradztwa zawodowego;
 - »» porad i konsultacji;
 - »» warsztatów i szkoleń.

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne

Prowadzący zajęcia

Np.

- nauczyciel-psycholog,
- nauczyciel-pedagog, w tym pedagog specjalny,
- nauczyciel posiadający przygotowanie np. z zakresu prowadzenia określonego rodzaju terapii obejmującej rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych (np. z arteterapii, socjoterapii, terapii behawioralnej, mediacji),
- dwuosobowy zespół: nauczyciel przedmiotu wraz ze specjalistą w zakresie prowadzenia określonej terapii (który nie musi być nauczycielem).

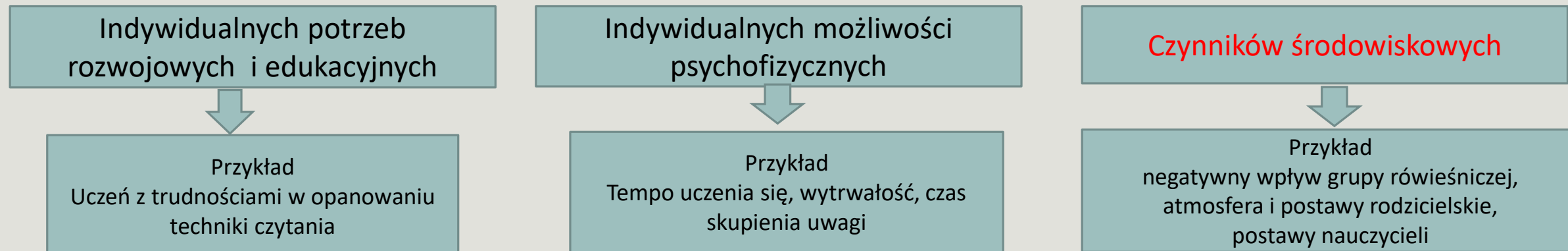
Adresaci

W zajęciach mogą uczestniczyć dzieci i młodzież, np.:

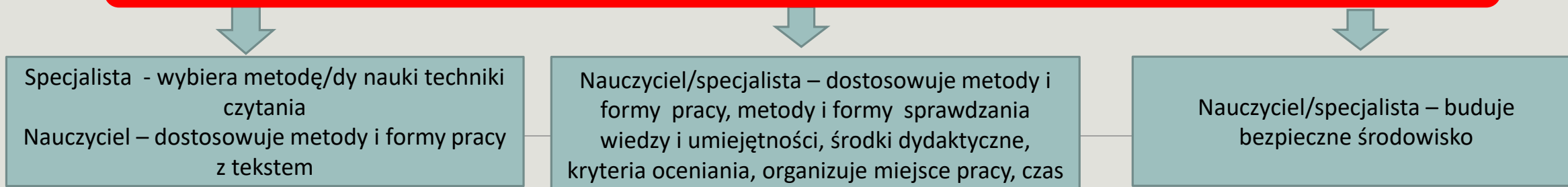
- z problemami adaptacyjnymi,
 - nieśmiałe i izolujące się od rówieśników,
 - agresywne,
 - z zaniżoną samooceną,
 - spadkiem aktywności i motywacji do nauki,
 - z trudnościami w koncentracji uwagi,
-
- po sytuacjach traumatycznych,
 - z depresją młodzieńczą,
 - z nasilonymi symptomami w trakcie kryzysów rozwojowych,
 - niepodporządkowujące się zasadom ustalonym w grupie,
 - przejawiające inne zachowania destrukcyjne, zachowania ryzykowne (m.in. przemoc, uzależnienia).

Działania nauczycieli - podsumowanie

Rozpoznawanie (obserwacja pedagogicznej, analiza dokumentów)

Zaspokojenie i udzielanie wsparcia w trakcie bieżącej pracy i w ramach wybranych form pomocy

Bieżąca analiza i ocena efektywności zaplanowanej i realizowanej pomocy pp

W przypadku mało satysfakcjonującej efektywności udzielanego wsparcia, dyrektor za zgodą rodziców/prawnych opiekunów ucznia, występuje do ppp z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.